

JOKIN ZAITEGI PLAZAOLA
(1908-1979)

Azken urtea oso larria igaro zuen Jokin Zaitegi jaunak. Bihotza ahuldu zitzaion eta erori aldi baten ondotik Arrasatetik Oñatiko babes-etxera eramán zuten eta han iharraitu zion, piztu aldi bakoitzean, Platon-en lanak euskaratzeari, bere azken ordura arte.

JOKIN ZAITEGI
(1906-1979)

Zaitegi, Arrasaten (Mondragoen) jaio zen 1906.eko Uztailaren 26an eta Donostiako Probintziko Hospitalean hila sorterrira eroan zuten bere gorputza 1979.eko Abuztuaren hamaseian, biharamunuean hobiratzeko.

Jesuitetan estudiatu zuen Orixe, Ibiñagabeitia, Lauaxeta eta beste zenbait euskaltzalekin batean. Baina ordenatzeko orduan irten zuen apaiz egiteko eta laster joan zen Guatemalara misiolari. Gaztetatik erakutsi zituen olerkigintzarako dohainak eta 1934.urtean, Euskaltzaleak Zarautzen eratu zuten olerki lehiaketan lehen saria irabazi zuen, *Tori nire edontzia* lanarekin. Urte berean, *Elerti* zeritzan liburu batean Zabalkundea Sortak argitaratua.

1953. urtetik Euskaltzaindiko urgazle zen. Euskara eta euskal literaturaren arloan zituen merezimenduak hain handiak zirenez, 1976ko abenduaren 19-an Arrasateko udalak eskaini zion omenaldian Euskaltzaindia ere partaide zen eta zuzendaritzakoek orduan proposatu zuten euskaltzain ohorezko izendatzea. 1977.eko Urtarrileko batzarrean ofizialki proposatu eta otsailekoan ohorezko izendatua izan zen.

Euzko gogoa aldizkariaren sortzaile eta zuzendari genuen. Euskara-aren egoera hain larria zen garaian sortu zuen Guatemala-n. 1950etik 1955era bitartean han argitaratu zuen, eta 1956tik 1959an suntsitu arte Miarritzen. Gerraondoko lehen idazle berriok han hasi ginen idazten, handik hartu genuen gerra aurrekoekin harreman eta lotura, eta euskaragatik inork ezer emango etzuen garai hartan pizgarri izan genuela jakiteko aski dira *Euzko gogoa*-ren zenbakietan Jokinek berak idazten zituen atarikoak irakurtzea. Haren euskaltzaletasun sutsua genuen orduko guti guztion eragile. Zaitegi ez zen geldirik egoteko gizona. Ekintza horretan bere ondasunak galdu ondorean, berriz ere Ameriketara joan zitzaigun.

Euzko gogoa aldizkariaren eragina ezagutzeko, ikus *Jakin*-en 12. zenbakain (Urria-Abendua, 1979) J. Intxaustiren lana, 120-137 orrialdeetan.

Bi olerki libururen egile genduen: *Goldaketan* (México, 1946) eta *Berriz ere goldaketan* (Guatemala, 1962). Hoi en azken partean badira itzulpenezkoak ere. Izan ere, *Euzko gogoa*-ko artikuluetatik aparte, bere lan nagusia itzulpenak ziren. Klasiko zaharren itzulpenak. Honetarako ongi gertatua zegoen, latinez ez ezik grekera ere ikasia zuenez.

Longfellow-en *Ebangelina* (Guatemala, 1945) eta *Bidalien egiñak* (Zarautz, 1955) liburuez aparte, "Adiskide berekoiak Olabide'ren Itun Berrian" (*Euzko gogoa*, 1958), *Sopokelen antzerkiak*-I (México, 1946), *Sopokelen antzerkiak*-II (Baiona, 1958), Euripide-ren *Medeia* (Egan aldizkarian, 1963). Baina, bereziki Platon-en elkarrizketeri heldu zion, bere sarrerazko estudio eder batekin hasiaz, *Platon—eneko atarian* (Donostia, 1962), ondorean lan hauekin iharraitzeko: *Platon*-I. Oturuntza, Protagora, Menon (Donostia, 1975), *Platon*-II. Gorgia (Donostia, 1977), *Platon*-III. Eutrifron eta Sokrateren apologia (Donostia, 1978), *Platon*-IV. Kriton eta Faidon (Donostia, 1978), *Platon*-V. Ipia txikia eta Alkibiada (Donostia, 1979). Beste zati batzuk utzi ditu, itzuliak baina argitaratu gabe. Bere azken borondatezkoa zen Platon-en itzulpen guziak argitaratuta ikusi ondorean hiltzea, baina beraren osasunaren indarrek ez zioten lagundu.

Itzulpen hauetarako iharraitu zituen arauen berria aurkeztu zion Euskaltzaindiari "Platon euskeratzen" deitu txosten batean (EUSKERA, XIX, 1974, 358-361 orr.).

Euskal historian ez dakit izango den beste inor euskaragatik hainbeste eman duenik; nik ezetz uste. Esan beharra dago nori berea emateko, *Euzko gogoa*-ko zenbait artikulutan "Udalazipe" eta "U" izenpetzen zuela. Berak gizontasunean eta langiletasunean zuen kementa, paregabea zen. G. B.